

ترجمہ

جواهر الکلام

قرض

تألیف استاد فقہا شیخ محمد حسن نجفی

(متوفی ۱۲۶۶ هـ. ق.)

ترجمہ، شرح و توضیح

دکتر اکبر نایب زاده

عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی

سرشناسه	: صاحب جواهر، محمدحسن بن باقر، ۱۲۰۰-۱۲۶۶ ق
عنوان قراردادی	: جواهر الکلام فی شرح شرایع الاسلام، فارسی - عربی، برگزیده
عنوان و نام پدیدآور	: ترجمه جواهر الکلام: مبحث قرض / تألیف محمدحسن نجفی؛ ترجمه و شرح و توضیح اکبر نایب زاده
مشخصات نشر	: تهران: خرسندی، ۱۳۹۵-
مشخصات ظاهری	: ۳۶۸ ص.
شابک	: 978-600-114-538-4
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: فارسی - عربی
یادداشت	: کتاب حاضر ترجمه و شرح بخش قرض از کتاب «شرایع الاسلام فی مسائل الحلال و الحرام» تألیف محقق حلی است.
یادداشت	: کتابنامه
موضوع	: محقق حلی، جعفر بن حسن، ۶۰۲-۶۷۶ ق. شرایع الاسلام فی مسائل الحلال و الحرام - نقد و تفسیر
موضوع	: فقه جعفری - - قرن ۷ ق.
موضوع	: قرض الحسنه
شناسه انزود	: نایب زاده، اکبر، ۱۳۲۴- مترجم
شناسه افزوده	: محقق حلی، جعفر بن حسن، ۶۰۲-۶۷۶ ق. شرایع الاسلام فی مسائل الحلال و الحرام.
رده بندی کنگره	: ۲۹۱/۱۳۹۵
رده بندی دیویی	: ۲۹۱/۱۳۹۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۵۸۸۸۸

انتشارات خرسندی

نمایشگاه و فروشگاه کتب فقهی، حقوقی و اجتماعی قوانین
تهران، خیابان انقلاب، خیابان فخر رازی، خیابان لبافی نژاد، نرسیده به خیابان دانشگاه، پلاک ۱۷۴، واحد ۲

تلفن: ۵ - ۶۶۹۷۱۰۳۴ و ۵ - ۶۶۴۹۰۵۸۴

پست الکترونیک: Khorsandy.pub@gmail.com

سایت اینترنتی: www.Khorsandypub.com

ترجمه قرض

تألیف: شیخ زین الدین بن علی ملقب به شهید ثانی (شهادت ۹۶۵ هـ. ق)

ترجمه، شرح و توضیح: دکتر اکبر نایب زاده

صفحه آرایی: الهام پیدایی

چاپ اول: ۱۳۹۴ - شمارگان: ۵۰۰ جلد

قیمت: ۲۸۰۰۰۰ ریال

ISBN: 978-600-114-538-4

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۱۴-۵۳۸-۴

فهرست

مقصد پنجم: قرض

- ۱- در معنی قرض ۱۱
- ۲- روایات در فضیلت آن ۱۲
- مطلب اول: در ماهیت قرض**
- ۳- قرض عقد است ۱۳
- ۴- سبب مالکیت در قرض ۱۳
- ۵- معاطات در قرض ۱۴
- ۶- فرق قرض عقدی و معاطاتی ۱۴
- ۷- ایجاب و قبول قرض ۱۶
- ۸- قرض عقد لازم است ۱۷
- ۹- قبول قرض منحصر در عبارتی نیست ۱۸
- ۱۰- در عقد قرض قبول لفظی لازم است ۱۹
- ۱۱- قرض بر صدقه برتری دارد ۲۰
- ۱۲- روایاتی در این مورد ۲۲
- ۱۳- اگر سود شرط کنند باطل و حرام است ۲۳
- ۱۴- روایات در این مورد ۲۴
- ۱۵- با شرط مالک سود نمی‌شود ۲۶
- ۱۶- عقیده ابن حمزه ۲۷
- ۱۷- هر قرضی منفعتی داشته باشد ۲۸
- ۱۸- خود بدهکار سود بدهد ۲۹
- ۱۹- روایات اجازه می‌دهد ۳۰
- ۲۰- قرض دخالتی در سود نداشته باشد ۳۴

- ۲۱- هدیه را باید از قرض حساب کرد..... ۳۵
- ۲۲- شرط صحیح و تازه به جای شکسته و کهنه جایز است..... ۳۶
- ۲۳- بهتر است چنین شرط نکنند..... ۳۷
- ۲۴- اردبیلی اجازه می دهد..... ۳۸
- ۲۵- پرداخت در شهر دیگر جایز است..... ۳۹
- ۲۶- دو روایت در این مورد..... ۳۹
- ۲۷- در صورت اطلاق پرداخت در محل قرض است..... ۴۰
- ۲۸- قرض به شرط بیع محاباة..... ۴۴
- ۲۹- اگر مکار زیادتیر داد..... ۴۵
- ۳۰- قبول آن واجب نیست..... ۴۸
- مطلب دوم: چه چری می توان قرض داد**
- ۳۱- هر چیزی که مقدار و رضایت معلوم است..... ۴۹
- ۳۲- وزنی را با وزن پیمانه ای با پیمانه..... ۵۲
- ۳۳- چیزی که قابل توصیف نیست..... ۵۳
- ۳۴- مثلی به مثل قیمی به قیمی..... ۵۳
- ۳۵- قرض دادن نان..... ۵۶
- ۳۶- تعریف مثلی..... ۵۸
- ۳۷- اگر مثلی نایاب شد تبدیل به قیمت می شود..... ۵۹
- ۳۸- قیمی را به مثل قرض دهند..... ۶۱
- ۳۹- تعریف قیمی..... ۶۲
- ۴۰- در قیمی هم مثل باشد بهتر است..... ۶۴
- ۴۱- در قرض حیوان قیمتش پرداخت می شود..... ۶۵
- ۴۲- کنیز را می توان قرض داد..... ۶۹
- ۴۳- قرض جواهرات..... ۷۱
- مطلب سوم - در احکام قرض**
- ۴۴- مسأله اول= قرض را با قبض مالک می شود..... ۷۳

- ۴۵- مالکیت قرض با تصرف نیست ۷۴
- ۴۶- شهید گفته با تصرف مالک می‌شود ۷۶
- ۴۷- رد نظریه مزبور ۷۷
- ۴۸- نظریه کشف تصرف از مالکیت ۸۰
- ۴۹- روایات در این مورد ۸۲
- ۵۰- آیا قرض دهنده می‌تواند پس بگیرد ۸۷
- ۵۱- عقیده مالک بن انس ۸۹
- ۵۲- منظر از سواز رجوع قرض دهنده ۹۰
- ۵۳- مال قرض عیب داشته باشد ۹۳
- ۵۴- مسأله دوم شرط مدت در قرض ۹۵
- ۵۵- رعایت مدت مستحبی است ۹۶
- ۵۶- اگر در عقد لازم مدت را شرط کنند ۱۰۰
- ۵۷- رعایت آن شرط لازم است ۱۰۲
- ۵۸- اگر قرض را که مهلتش رسیده مهلت دهند ۱۰۴
- ۵۹- میان قرض‌های مختلف فرقی نیست ۱۰۵
- ۶۰- اگر با زیادتر کردن مهلت دهند ۱۰۶
- ۶۱- روایات در این مورد ۱۰۶
- ۶۲- تنزیل ایرادی ندارد ۱۰۹
- ۶۳- تنزیل صلح معاطاتی است ۱۱۰
- ۶۴- برای عفو از قسمتی از بدهی لفظ لازم است ۱۱۶
- ۶۵- هیچ شرطی صحیح نیست مگر شرط مکان ۱۱۷
- ۶۶- اقسام شروط قرض ۱۲۰
- ۶۷- شرط خیار در قرض ۱۲۳
- ۶۸- مسأله سوم: طلبکار مفقودالامر شود ۱۲۵
- ۶۹- نیت ادا واجب است ۱۲۶
- ۷۰- در وفات باید آنرا جدا کند ۱۲۸

- ۷۱- وصیت برای آن ۱۲۹
- ۷۲- اگر ورثه او را نیز نتوانست پیدا کند ۱۳۲
- ۷۳- آنرا باید صدقه دهد ۱۳۳
- ۷۴- ابن ادریس مخالف است ۱۳۴
- ۷۵- عقیده صاحب جواهر ۱۳۷
- ۷۶- تسلیم به حاکم ۱۳۹
- ۷۷- نقل اقوال فقها ۱۴۰
- ۷۸- مسأله چهارم دین را صاحبش باید قبض کند ۱۴۳
- ۷۹- هیچ - سرفی قبل از قبض صحیح نیست ۱۴۴
- ۸۰- مسأله پنجم - پول نمی برای مسلمان حلال است ۱۵۱
- ۸۱- روایات در این مورد ۱۵۲
- ۸۲- ذمی با استتار می تواند فروشد ۱۵۷
- ۸۳- ذمی خمر و خوک پیش رویش کرده سپس مسلمان شود ۱۶۰
- ۸۴- مسأله ششم - تقسیم دین صحیح نیست ۱۶۲
- ۸۵- ابن ادریس مخالف است ۱۶۴
- ۸۶- عقیده اردبیلی و بحرانی و طباطبایی ۱۶۹
- ۸۷- عقیده کرکی ۱۷۵
- ۸۸- راههایی برای تقسیم دین ۱۷۷
- ۸۹- مسأله هفتم - اگر دین را به مبلغ کمتری خرید ۱۷۹
- ۹۰- روایت و کلام فقها ۱۸۰
- ۹۱- مسأله هشتم - قرض به شرط محایاة ۱۸۴
- ۹۲- بدون شرط می تواند معامله محایاتی انجام دهد ۱۸۶
- ۹۳- شرط قرض در بیع محایات صحیح است ۱۸۸
- ۹۴- علامه ۲۵ دلیل برای جواز ذکر کرده است ۱۹۳
- ۹۵- مسأله نهم پول قرض بدهد و آن پول از اعتبار بیافتد ۱۹۷
- ۹۶- موقع پرداخت قیمت آن را می دهد ۱۹۹

- ۹۷- مسأله دهم - وقتی مُردم ترا حلال کردم ۲۰۰
- ۹۸- اگر مُردم تو بری هستی باطل است ۲۰۰
- ۹۹- اشکال در آن ۲۰۱
- ۱۰۰- مسأله یازدهم - قرض با ناتوانی از پرداخت ۲۰۳
- ۱۰۱- روایات در این مورد ۲۰۴
- ۱۰۲- اگر کسی را برای پرداخت داشته باشد جایز است ۲۰۶
- ۱۰۳- این اریس مخالف است ۲۰۶
- ۱۰۴- بر آن غرض راجب نمی‌توان وام گرفت ۲۰۷

مقصد ششم قرض برده

- ۱۰۵- برده نمی‌تواند قس بگیرد ۲۰۹
- ۱۰۶- برده بدون اجازه پدر نمی‌تواند در چیزی تصرف کند ۲۱۲
- ۱۰۷- محقق در این مسأله بر دین دارد ۲۱۵
- ۱۰۸- اگر مالک برای برده اجازه دهد که قرض بگیرد ۲۱۹
- ۱۰۹- پرداخت به عهده مالک است ۲۱۹
- ۱۱۰- چه بفروشد و چه نفروشد ۲۲۱
- ۱۱۱- روایات در این مورد ۲۲۴
- ۱۱۲- اگر آزاد کرد برده پس از آزادی می‌پردازد ۲۲۵
- ۱۱۳- اقوال فقها ۲۲۷
- ۱۱۴- وقتی اجازه داده به مورد اجازه اکتفا می‌کند ۲۳۰
- ۱۱۵- عقیده ابوحنیفه ۲۳۰
- ۱۱۶- مالک می‌تواند برده خود را محجور کند ۲۳۳
- ۱۱۷- اقرار برده ماذون قبول است ۲۳۶
- ۱۱۸- اگر برده تسبیح خریده است ۲۳۸
- ۱۱۹- اگر تسبیح را اجازه داد ۲۴۰
- ۱۲۰- اگر ثمن تلف شد ۲۴۰
- ۱۲۱- اذن برای مملوک اذن برای مملوک نیست ۲۴۳

- ۱۲۲- قرض گرفتن را اجازه ندهد ۲۴۴
- ۱۲۳- آن قرض را برده خودش پرداخت می کند ۲۴۵
- ۱۲۴- روایات در این مورد ۲۴۸
- ۱۲۵- اگر برده در تجارت و قرض مجاز نبود ۲۵۵
- ۱۲۶- دو فرع ۲۵۹
- ۱۲۷- فرع اول- اگر برده ماذون نبود ۲۵۹
- ۱۲۸- عقیده شافعی ۲۶۱
- ۱۲۹- فرع دوم- اگر قرض در دست مالک تلف شد ۲۶۲
- ۱۳۰- پرداخت اجرت دلال ۲۶۴
- ۱۳۱- اگر دلال هم بخرید و هم خریده ۲۶۶
- ۱۳۲- دلال نمی تواند بوقت اجرت بگیرد ۲۶۸
- ۱۳۳- نقل اقوال فقها ۲۷۲
- ۱۳۴- اگر یکی به فروش دیگری بخرید دستور دهند ۲۷۳
- ۱۳۵- اگر کالا در دست دلال تلف شود ۲۷۷
- ۱۳۶- اگر در قیمت کالا اختلاف بکنند ۲۷۷
- ۱۳۷- پایان کتاب قرض ۲۷۸
- ۱۳۸- فهرست عمومی ۲۷۹
- ۱۳۹- اسامی مقدس ۲۸۱
- ۱۴۰- آیات کریمه ۲۸۲
- ۱۴۱- روایات وارده ۲۸۳
- ۱۴۲- اعلام ۲۸۹
- ۱۴۳- شرح مختصری بر اعلام ۲۹۵
- ۱۴۴- منابع ۳۳۷
- ۱۴۵- شرح مختصری بر منابع ۳۴۱
- ۱۴۶- مواد قانونی ۳۶۱
- ۱۴۶- کتابهایی که در نوشتن تعلیقات از آنها استفاده شده است ۳۶۳